

НАРЕДБА № 9 от 8.08.2003 г. за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпускани целево от държавния бюджет за присъщата на държавните висши училища научна или художествено-творческа дейност
(Загл. изм. - ДВ, бр. 16 от 2008 г., бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.)

Издадена от министъра на образованието и науката, обн., ДВ, бр. 73 от 19.08.2003 г., изм. и доп., бр. 16 от 15.02.2008 г., в сила от 15.02.2008 г., бр. 74 от 15.09.2009 г., в сила от 1.01.2010 г.

Библиотека закони - АПИС, т. 7, р. 3, № 301г

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2008 г.) Тази наредба регламентира условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, предоставяни целево от държавния бюджет, за присъщата на *държавните висши училища* научна или художествено-творческа дейност, както и свързаните с нея дейности, регламентирани в правилника на съответното *държавно висше училище*.

[Ново!] (2) (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2008 г., нова, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Академичният съвет на *всяко държавно висше училище*, на което е предоставена субсидия от държавния бюджет за присъщата научна или художествено-творческа дейност, определя размера от субсидията, който ще се изразходва за присъщата научна или художествено-творческа дейност и за издаване на учебници и научни трудове.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2008 г.).

Раздел Ia

(Нов - ДВ, бр. 16 от 2008 г.)

Планиране и разпределение на средствата, отпускани целево от държавния бюджет за присъщата на *държавните висши училища* научна или художествено-творческа дейност
(Загл. изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.)

Чл. 1а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2008 г., изм., бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) (1) Разпределението на субсидията за присъщата научна или художествено-творческа дейност между *държавните висши училища* за съответната година се извършва в рамките на сроковете за съставяне на държавния бюджет въз основа на анализ на отчетените от всяко *държавно висше училище* резултати за ефективно усвояване на средствата за присъщата научна или художествено-творческа дейност за *предходната година*.

(2) Анализът на резултатите по ал. 1 се извършва на основата на единни критерии за наблюдение, оценка и отчитане на резултатите от проектите, финансирани със средствата, отпуснати целево от държавния бюджет за присъщата на *държавните висши училища* научна или художествено-творческа дейност, съгласно приложението.

[Ново!] (3) (Отм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.).

[Ново!] **Чл. 1б.** (Нов - ДВ, бр. 16 от 2008 г., изм., бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) (1) В срок до 30 март на текущата година въз основа на анализ и оценка на годишните отчети по чл. 15 министърът на образованието, младежта и науката предлага на министъра на финансите авансово изплащане в размер 50 % от утвърдената субсидия за присъщата научна или художествено-творческа дейност за всяко *държавно висше училище* съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.

(2) Министърът на образованието, младежта и науката след 30 юни предлага на министъра на финансите да бъдат намалени средствата, отпуснати целево от държавния бюджет за присъщата научна или художествено-творческа дейност на държавните висши училища, както следва:

1. за непредставен годишен отчет за предходната година - намаляване на годишната субсидия за научна или художествено-творческа дейност в размер 5 %;

2. за непредставен шестмесечен отчет за текущата година - намаляване на годишната субсидия за научна или художествено-творческа дейност в размер 2 %.

(3) След 30 юни на текущата година министърът на образованието, младежта и науката предлага на министъра на финансите освободените средства по ал. 2 да се разпределят пропорционално на размера на средствата, отпуснати целево от държавния бюджет за присъщата научна или художествено-творческа дейност, между държавните висши училища, представили в срок отчетите си.

(4) В срок до 1 септември на текущата година въз основа на анализ и оценка на шестмесечните отчети по чл. 14 министърът на образованието, младежта и науката предлага на министъра на финансите да се изплати до 30 % от полагаемата се субсидия за присъщата научна или художествено-творческа дейност на държавните висши училища. До края на годината се превеждат останалите 20 % от субсидията, определена съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.

(5) За държавните висши училища, неизпълнили изискванията по чл. 14, остатъкът от субсидията, редуцирана съгласно ал. 2, т. 2, се превежда след представяне на шестмесечните отчети на текущата година.

[Ново!] Чл. 1в. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2008 г., отм., бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.).

Раздел II

Условия и ред за изразходване от *държавното висше училище* на паричните средства, предоставени целево от държавния бюджет за присъщата научна или художествено-творческа дейност

(Загл. изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.)

Чл. 2. Средствата по чл. 1, ал. 1 се предоставят от *държавното висше училище* на конкурсен принцип за:

1. проекти за научни изследвания или художествено-творческа дейност в областите на науката или изкуството, в които *държавното висше училище* подготвя студенти и докторанти;

2. проекти за подготовка за участие в международни научни програми;

3. допълнителна финансова подкрепа към текущи научни проекти или проекти за художествено-творческа дейност, финансирани от национални или международни научни организации;

4. (изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) проекти за частично финансиране на научни или творчески **форуми**;

5. (нова - ДВ, бр. 16 от 2008 г.) проекти за провеждане на културни мероприятия - концерти, изложби, постановки и други прояви, свързани с художествено-творческата дейност;

[Ново!] 6. (нова - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) инфраструктурни проекти за провеждането на качествени и конкурентоспособни научни изследвания в държавните висши училища.

[Ново!] Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) (1) В изпълнение на чл. 2, т. 3 всяко *държавно висше училище* може да насочи средства в размер не по-голям от 10 % от отпуснатата субсидия за присъщата научна или художествено-творческа дейност в постоянна партия "Текущо финансиране и подпомагане" за:

1. подкрепа на текущи международни програми и проекти;
2. международни програми и проекти, за които не се признава за разход начисленият ДДС;
3. съфинансиране на собствени и национални проекти от други организации;
4. заплащането на лицензи за софтуерни продукти по текущи научни проекти;
5. абонаменти за достъп до международни бази данни;
6. поддръжка на патенти и други права на интелектуална собственост по текущи или успешно завършили проекти;
7. изплащане на членски внос в международни научни и професионални организации по текущи или успешно завършили проекти;
8. наеми за експозиции в научни или художествени изложби по текущи или успешно завършили проекти.

(2) Редът за натрупването, разходването и отчитането на средствата в партидата и максималният размер за всяка позиция по ал. 3 се приемат от академичния съвет на всяко *държавно висше училище* заедно с решението за разкриването ѝ.

Чл. 3. (1) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) В конкурсите за финансиране на проекти за научноизследователска или художествено-творческа дейност могат да участват отделни преподаватели на основен трудов договор **или на трудов договор за допълнителен труд при друг работодател по чл. 111 от Кодекса на труда, докторанти, студенти и колективи от държавното висше училище. Ръководител на научноизследователския или творческия колектив е хабилитиран преподавател от държавното висше училище.**

(2) Ръководителят и членовете на научноизследователския или творческия колектив не могат да бъде членове на комисията по чл. 4, ал. 2.

[Ново!] (3) (Нова - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) В научноизследователския или творческия колектив по ал. 1 могат да се привличат преподаватели, изследователи и докторанти от други научни организации и университети.

Чл. 4. (1) Конкурсът за финансиране на проекти се открива със заповед на ректора на съответното *държавно висше училище*. Откриването на конкурса се обявява по подходящ начин.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Организацията, провеждането и отчитането на конкурсите, включително и окончателното класиране на проектите, се извършва от **комисия, в състав не по-малко от 5 членове**, назначена от ректора по предложение на съветите на основните звена.

(3) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2008 г.) Академичният съвет на всяко *държавно висше училище* осъществява контрол върху работата на комисията по ал. 2, приема и оценява резултатите от конкурса за съответната година.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 16 от 2008 г.) Комисията осигурява пълен и равен достъп на членовете на академичния състав до материалите, свързани с работата ѝ.

Чл. 5. (1) Академичният съвет определя критериите за избор и класиране на проекти по чл. 2.

(2) Определените или променените по ал. 1 критерии влизат в сила за съответната конкурсна процедура, ако са определени, респ. променени, не по-късно от датата на откриване на процедурата.

Чл. 6. (1) *Държавните висши училища* обявяват намерение за откриване на процедура за ежегоден конкурс не по-рано от шест месеца на предходната година.

(2) Срокът за представяне на проектите е до един месец от датата на обявяването на конкурса.

Чл. 7. (1) Всеки проект се рецензира от двама рецензенти, от които поне един не работи по договор със съответното *държавно висше училище*. Рецензентите депозират рецензиите в срок до 10 дни от получаване на материалите за рецензиране.

(2) Хонорарът за отделната рецензия се определя от комисията по чл. 4, ал. 2. Средствата за заплащане на рецензентите на предложенията са централизирани и се изплащат от общо предоставената сума за тази дейност за сметка на отделени средства при обявяване на конкурса.

Чл. 8. Договорите с ръководителите на проектите, спечелили конкурса, се сключват в 10-дневен срок след решението на комисията по чл. 4, ал. 2 за окончателното класиране.

Чл. 9. (1) Договорите са със срок на изпълнение от една до три години.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Крайният срок за предаване на *годишните научни и финансови отчети е не по-късно от 10 декември текущата календарна година.*

(3) Договорът съдържа наименованието, предмета и целите на проекта, резултатите, които трябва да бъдат постигнати, показатели за наблюдение и оценка на изпълнението, предпоставки за постигане на заложените резултати, междинни и крайни срокове на изпълнение, вида и обема на дейностите, размера на отпуснатите средства за първата година и начина на отчитане и приемане на резултатите.

(4) Договорът се придружава от план-програма, предварително финансово разпределение по години, план-сметка за първата година и списък на участниците в проекта.

(5) За договори със срок на изпълнение над една година при положително становище на съвета на звеното се сключва допълнително споразумение за следващата година, включващо актуализирана план-сметка за разпределение на средствата.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2008 г.) Средствата по чл. 1, ал. 1 се предоставят от *държавното висше училище* в съотношение: до 50 % в 7-дневен срок от подписването на договора или допълнителното споразумение, до 40 % - след междинно отчитане на хода на работата по договора, и останалите 10 % - след приемане на окончателен отчет по договора - освен ако не е уговорено друго в правилника на *държавното висше училище*.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2008 г.) Колективите са длъжни да публикуват резултатите от изследванията.

Чл. 10а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2008 г.) (1) Със средствата по договорите за финансиране на проекти за научна или художествено-творческа дейност не се финансират разходи за:

1. дейности, които не са свързани с проекта:

[Ново!] а) (нова - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) закупуване на обзавеждане, битови уреди, телефонни апарати и други подобни;

[Ново!] б) (нова - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) закупуване на работно облекло и обувки;

[Ново!] в) (нова - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) за абонамент на вестници и неспециализирани списания;

[Ново!] г) (нова - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) за заплащане на такси за участие в курсове за квалификация, компютърна грамотност, езикова подготовка и др.;

[Ново!] д) (нова - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) за допълнително заплащане на телефони и ремонт на помещения (с изключение на инфраструктурните проекти);

[Ново!] 2. (отм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.);

[Ново!] 3. (отм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.);

4. отчисления към *държавното висше училище* за режимни разходи в размер над 10 % от общата стойност на проекта;

[Ново!] 5. (отм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.).

[Ново!] (2) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 15.09.2009 г.) На участниците в изпълнението на финансираня проект може да се изплащат възнаграждения в размер:

1. до 35 на сто от годишната цена на договора, когато в състава на научноизследователския или творческия колектив има включени докторанти и/или млади учени;

2. до 10 на сто от годишната цена на договора, когато в състава на научноизследователския или творческия колектив не са включени докторанти и/или млади учени;

3. не по-малко от 30 на сто от сумата по т. 1 се предоставят за възнаграждение на докторантите и/или младите учени, участници в изпълнението на проекта, а останалите средства се разпределят между другите участници.

(3) Комисията по чл. 4, ал. 2 извършва оценка за допустимост на направените разходи по изпълнение на проектите при спазване на ограниченията по ал. 1.

Чл. 11. Отчетите по договорите се приемат от комисията по чл. 4, ал. 2. Отчетът се рецензира от хабилитирано лице извън състава на звеното. Рецензията се заплаща в рамките на предоставените средства за изпълнение на договора.

[Ново!] **Чл. 12.** (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Ректорът или определен от него заместник-ректор на всяко *държавно висше училище* има право да преразпределя средствата при неизпълнение на ангажиментите по договорите между останалите научноизследователски или творчески колективи, изпълняващи задълженията по договорите.

Чл. 13. (1) *Държавните висши училища* разработват и представят за одобрение на министъра на образованието, младежта и науката система от показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите.

(2) Системата от показатели по ал. 1 отчита количествените и качествените аспекти на присъщата научна или художествено-творческа дейност в съответствие със спецификата на *държавното висше училище*.

(3) Показателите за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите следва да отговарят на следните условия:

1. съответствие с регионалните, националните и европейските приоритети в областта на научните изследвания;

2. измеримост;

3. ясна формулировка;

4. рационалност на измерването.

(4) С решението за одобрение на системата от показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултати министърът на образованието, младежта и науката прави препоръки за усъвършенстване на системата, чието изпълнение *държавното висше училище* отчита.

(5) Министерството на образованието, младежта и науката прави периодичен преглед и анализ на системата за отчитане на резултатите и в съответствие с критериите за достатъчност и съотносимост на информацията прави допълнителни препоръки за подобряване на системата от показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултати, разработени от държавните висши училища.

(6) (В сила от 1.01.2004 г.) Средствата по чл. 1, ал. 1 се предоставят на съответното *държавно висше училище* при одобрена от министъра на образованието, младежта и науката система от показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите.

(7) (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2008 г.).

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Ректорът или определен от него заместник-ректор на всяко *държавно висше училище* представя на министъра на образованието, младежта и науката шестмесечен отчет до края на месеца, следващ съответното шестмесечие, който включва информация за:

1. целите, дейностите и размера на финансирането на одобрените през последния отчетен период проекти или допълнителни споразумения;

2. напредъка на изпълнението на финансираните проекти по форма, съдържаща одобрените показатели за оценка и наблюдение на резултатите;

3. изразходваните средства по одобрени проекти;

4. констатираните проблеми по изпълнението на финансираните проекти и мерките за тяхното преодоляване;

5. мерките за осигуряване на публичност на резултатите;

6. прогноза за времето разпределение на разходите по одобрените проекти.

Чл. 15. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2008 г., доп., бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Ректорът или определен от него заместник-ректор на *държавното висше училище* в срок до 31 януари предоставя на министъра на образованието, младежта и науката годишен научен и финансов

отчет за предходната година, изготвен в съответствие с единните критерии за наблюдение, оценка и отчитане на резултатите от проектите, финансирани със средствата, отпуснати целево от държавния бюджет за присъщата на *държавните висши училища* научна или художествено-творческа дейност, който съдържа и:

1. констатираните проблеми при изпълнението на финансираните проекти и мерки за тяхното преодоляване;

2. мерки за осигуряване публичност на резултатите.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата се издава на основание чл. 13 от Постановление № 16 на Министерския съвет от 2003 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2003 г. (ДВ, бр. 11 от 2003 г.).

§ 2. Член 13, ал. 6 влиза в сила от 1 януари 2004 г.

НАРЕДБА за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 2003 г. за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпуснани целево от държавния бюджет за присъщата на висшите училища научна или художествено-творческа дейност

(ДВ, бр. 74 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.)

.....

§ 14. Навсякъде в текста на наредбата думите "висше училище", "висшето училище", "висши училища" и "висшите училища" се заменят съответно с думите "държавно висше училище", "държавното висше училище", "държавни висши училища" и "държавните висши училища".

§ 15. Навсякъде в текста на наредбата думите "Министерството на образованието и науката", "министъра на образованието и науката" се заменят съответно с думите "Министерството на образованието, младежта и науката", "министъра на образованието, младежта и науката".

Допълнителна разпоредба

[Ново!] § 16. "Млад учен" е учен, който е придобил или е в процес на придобиване на образователна и научна степен "доктор" и не е по-възрастен от 35 години.

Заключителна разпоредба

§ 17. Наредбата влиза в сила от 1.1.2010 г., с изключение на § 10, т. 2, който влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение

към чл. 1а, ал. 2

(Ново - ДВ, бр. 16 от 2008 г.,
в сила от 15.02.2008 г.)

Единни критерии за наблюдение, оценка и отчитане на резултатите от проектите, финансирани със средствата, отпуснати целево от държавния бюджет за присъщата на *държавните висши училища* научна или художествено-творческа дейност

I. Научна тематика:

1. Наличие на утвърдени приоритети.

2. Съответствие на приоритетите с тематиката на проектите:

а) общ брой подадени проекти;

б) брой подадени проекти в съответствие с утвърдените приоритети;

в) брой финансирани проекти, по съответните приоритети, на обща

стойност.

3. Научни резултати:

- а) постигнати ли са предварително поставените изследователски цели;
- б) постигнати ли са резултати с приложна насоченост.

4. Участие в научни прояви с цел разпространение на постигнатите резултати:

а) брой форуми (конференции, симпозиуми, конгреси - български и международни);

б) вид на участие - доклади, научни съобщения, постери (брой).

5. Брой публикации, произлезли от разработките:

а) в българска периодика, в сборници от конференции, годишници, известия;

б) в чужда периодика и в сборници от конференции;

в) в български и чуждестранни реферирани списания.

6. Монографии.

7. Брой цитирания.

8. Брой патенти:

а) подадени заявки за български и международни патенти;

б) издадени национални и международни патенти.

9. Брой полезни модели и/или нови сортове:

а) подадени заявки в България и в чужбина;

б) издадени национални и международни защитни документи.

10. Брой художествено-творчески прояви (спектакли, музикално-сценични прояви, изложби и др.).

II. Персонал, участвал в изпълнението на проектите:

1. Брой на преподавателите и изследователите.

2. Възрастов профил по научни степени и научни звания (до 35 години, до 45 години, до 55 години, до 65 години, над 65 години).

3. Брой преподаватели и изследователи на основен трудов договор във ВУ.

4. Брой привлечени преподаватели и изследователи извън структурата на ВУ (от български и чуждестранни висши училища и научни институции).

5. Брой докторанти, участвали в изпълнението на проекта:

а) от състава на ВУ;

б) привлечени докторанти извън структурата на ВУ.

III. Средства за научна или художествено-творческа дейност (в левове):

1. Обща бюджетна субсидия за отчетната година.

2. Привлечени средства, резултат от сътрудничеството с български и чуждестранни висши училища, научни институции и др.

IV. Приходи от реализация на научни продукти, получени въз основа на изпълнението на научните проекти (в левове).